

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОК 22

**« ЖУРНАЛІСТСЬКИЙ ФАХ : ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНЕ
ВИРОБНИЦТВО »**

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Журналістика»
Факультет	Журналістики
Кафедра	Теорії і методики журналістської творчості
Семестр	4-й-5-й-6-й
Кількість кредитів	5
Мова викладання	українська
Викладач	Бабінець А.І.
Контактна інформація	babinets.andriy@megu.edu.ua

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Журналістський фах (Газетно-журнальне виробництво) забезпечує майбутніх фахівців знаннями про особливості сучасної преси; структуру й функціонування редакції; методику роботи над композицією та архітектонікою газетно-журнального видання; основи верстки та дизайну газетно-журнальних видань.</p> <p>Курс передбачає також вивчення передового українського та зарубіжного досвіду організації газетного виробництва та досвіду організації індивідуальної праці журналіста.</p>
Мета та цілі	<p>Метою вивчення курсу є формування у студентів уявлення про практичну діяльність редакції друкованого періодичного видання, його структуру, допомогти студентам ознайомитися з основними способами й формами газетного виробництва. Студенти повинні пам'ятати, що журналіст-газетяр завжди знаходиться в гущі громадсько-політичного та суспільного життя. Ефективність його повсякденної праці часто залежить від професійної підготовки, світоглядних позицій, відповідальності за свою діяльність перед читацькою аудиторією.</p>

	Завданнями навчального курсу є формування у студентів цілісного стійкого уявлення про практичну діяльність редакції друкованого видання, про сучасний стиль художньо-технічного оформлення видання.
Результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: типологічні особливості сучасної преси; структуру й функціонування редакції; методику роботи над композицією та архітектонікою газетно-журнального видання; основи верстки та дизайну газетно-журнальних видань; особливості роботи відділів у системі редакційного апарату; жанрову палітру сучасних періодичних видань; змістову і структурну різницю між газетою і журналом; правила розташування ілюстрацій у газеті; основи газетно-журнального редагування. Вміти: розробляти композиційно-графічну модель видання; правильно розміщувати текстові матеріали на полосі газети; опрацьовувати текстовий та ілюстративний матеріал; підбирати і оформлювати заголовки; організовувати свою індивідуальну працю як журналіста.
Soft skills: компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills: Тайм-менеджмент, здатність пристосовуватися, здатність до колаборацій, креативність, переконливість, соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливість дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. Вміння виявляти та вирішувати проблеми. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Історія української журналістики», «Історія зарубіжної журналістики», «Українська мова за професійним спрямуванням»

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
	Змістовий модуль 1. Типологічні та організаційні аспекти газетно-журнального виробництва	
Тема 1. Предмет і завдання курсу.	Преса як частина системи мас-медіа Визначення понять «газета», «журнал», «періодика». Зовнішні особливості газети і журналу. Класифікація української періодики за тематичною, жанровою та регіональною ознаками. Типологічні особливості	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment)

	сучасної преси. Порівняльна характеристика типів інформаційно-масових та аналітичних газетно-журнальних видань України.	Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань
Тема 2. Структура й функціонування редакції періодичного видання.	<p>Склад і завдання редакційного колективу. Розподіл праці в редакційному колективі. Основні підрозділи ланки управління творчою частиною редакції.</p> <p>Функції головного редактора та його заступників. Завдання та функціональні обов'язки секретаря та секретаріату редакції. Основні принципи планування. Значення планування і його місце у творчому процесі редакційного апарату.</p> <p>Види редакційних планів. Джерела планування, вимоги до планів.</p>	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань
Тема 3. Організація роботи журналістів у редакційних підрозділах	<p>Відділ у системі редакційного апарату. Специфіка роботи відділу інформації в газеті.</p> <p>Власний і спеціальний кореспонденти. Робота оглядача в газеті. Загальноредакційні та індивідуальні умови для роботи. Робоче місце та інструментарій. Працівник редакції та соціально-психологічний клімат у колективі. Технічні засоби в роботі журналіста. Зв'язок індивідуального навантаження із завданнями відділу.</p>	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань
Тема 4. Періодичне видання та його аудиторія.	Ринок користувачів інформації. Робота з редакційною поштою. Формування авторського активу. Організація масової роботи редакції. Форми масової роботи: соціологічне вивчення аудиторії, анкетування, інтерактивне опитування, «гаряча» телефонна лінія, день відчинених дверей, редакційна акція. Створення образу престижності видання. Види просування видання.	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань
Тема 5. Функціонування преси в умовах ринкової економіки.	<p>Основні риси українського ринку преси. Редакція періодичного видання як підприємство: типологія, статут. Основні статті доходів та витрат газет і журналів</p> <p>Розповсюдження газетно-журнальних видань. Складові системи продажу газетно-журнальних видань.</p>	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань

<p>Тема 6. Історія видання газет і журналів.</p>	<p>Перші газети та журнали (XVII- XVIII ст.). Виникнення полемічної й публіцистичної літератури як початок газетно-журнальної справи в Україні. Видання газет та журналів у XIX ст. Газети та журнали за часів Радянського Союзу. Виробництво газет та журналів у незалежній Україні.</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>
	<p>Змістовий модуль 2. Творчий та художньо-конструювальний етапи випуску періодичного видання</p>	
<p>Тема 7. Особливості редагування газетно-журнальних видань.</p>	<p>Порядок роботи редактора над оригіналом газетно-журнального тексту з фактологічного боку. Суть роботи редактора над структурою журналістського матеріалу. Особливості редагування рекламних текстів у газеті. Написання газетярем текстів до фотоілюстрацій. Жанрова палітра сучасних періодичних видань України. Жанри і модель газети/журналу.</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>
<p>Тема 8. Форма та структура газетно-журнального видання.</p>	<p>Зовнішня форма газети/журналу. Композиція та конструкція періодичного видання. Зовнішня та внутрішні структури газети. Перша сторінка газети.</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>
<p>Тема 9. Архітектоніка газетно-журнального видання.</p>	<p>Особливості композиції газети /журналу. Змістова і структурна різниця між газетою і журналом. Поняття про композиційно-графічну модель видання і планування номера. Декоративні елементи газети як прояв її індивідуальності. Шрифтова політика газетного/журнального видання.</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>

Тема 10. Зовнішня подача газетних матеріалів.	<p>Засоби виділення матеріалів у газетах/журналах. Елементи зовнішньої подачі інформаційних матеріалів (Заголовок. Зачин (лід). Закінчення. Вріз (врізка). Підзаголовки. Вставки й виноски. Фотографія). Вплив заголовків на свідомість читачів. Заголовковий комплекс сучасної газети. Види газетних заголовків. Підбір і оформлення заголовків. Види розміщення текстових матеріалів та їх оформлення на полосі.</p> <p>Ілюстраційне оформлення газети/журналу. Поняття ілюстрації, її різновиди. Форма, розмір і розташування ілюстрацій у газеті. Інфографіка.</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>
	Змістовий модуль 3. Художньо-технічний та друкарський етапи випуску періодичного видання	
Тема 11. Макетування та верстка номера газети/журналу	<p>Макет. Види макета. Процес макетування номера і полоси. Верстка газети. Різновиди верстки. Комп'ютерні програми для верстки газет і журналів. Верстка ілюстрацій.</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>
Тема 12. Специфіка журнальної верстки.	<p>Текст, заголовки та рубрики у журналі. Розміщення ілюстрацій на сторінках журналу. Особливості дизайну обкладинки журналу.</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>
Тема 13. Друкарський етап випуску газети.	<p>Види друку. Друкарське обладнання. Формат газет і журналів. Екскурсія до друкарні</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>

Тема 14. Призначення цифрових варіантів газети/журналу	Роль і функції цифрових версій паперового видання. Веб-сайт та інші електронні різновиди газети/журналу. Інтернет-версії періодичного видання. Особливості організації матеріалів газети/журналу на сайті. Оновлення інформації на веб-сайті газети/журналу.	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань
---	--	--

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базова

1. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво : навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін. ; за ред. В. В. Різуна. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2015. – 287 с.
2. Іванов В.Ф. Техніка оформлення газети: Курс лекцій. –К.:Т-во «Знання», КОО, 2010. – 222 с.
3. Здоровега В. Й. Українська періодика у сучасному національному просторі // Українська періодика: історія і сучасність: доп. та повід. Третьої Всеукр. наук.-теорет. конф. 22–23 груд. 1995 р.
4. Тимошик М. Видавнича справа та редагування: Навчальний посібник/ За ред. В.В. Різуна. У 2-х частинах.- К., 2004. – Львів, 1995. – С. 11–18.
5. Іванченко Р. Г. Літературне редагування. – К.: Вища школа, 1983. – 368 с. (Репринтне перевидання 2013 р., Парламентське вид-во).
6. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи. – Львів: Афіша, 2014. – 416 с.
7. Тертычный А. Жанры периодической печати: Учебное пособие.- М.: Аспект Пресс, 2000.
8. Прилюк Д.М. Теорія і практика журналістської творчості.- К.: Вища школа, 1983.
9. Карпенко В. Основи професійної комунікації. – К., Нора-прінт, 2012, 348 с.
10. Михайлин І. Основи журналістики: Підручник.- К.: ЦУЛ, 2002.
11. Москаленко А.З. Теорія журналістики: Навчальний посібник. – Київ: ЕксОб, 2002. – 333 с.

Додаткова

1. Василенко М. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2006.

2. Основи творческой деятельности журналиста: учебник для студ. вузов по спец. "Журналистика"/ Ред.-сост. С. Г. Корконосенко. – СПб.: Знание, СПБИНВЭСЭП, 2000.
3. Бем Г. та ін. Видавець майбутнього: маркетинг і менеджмент у видавництві / Пер. з нім. – К.: Основи, 1994. – 174 с.
4. Блисковский З. Муки заголовка. – М.: Книга, 1981. – 110 с.
5. Григораш Д. С. Теорія і практика редагування газети. – Львів: Вид-во Львів ун-ту, 1966. – 168 с.
6. Западов А. В. От рукописи к печатной странице, 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Советский писатель, 1982. – 302 с.
7. Кириченко І. Кітч як зображальний засіб журналістики (за матеріалами львівської газети "Ратуша") // Українська журналістика: формування сучасного обличчя – Львів, 1993. – С. 93–97.
8. М'яснянкін Л. Структурно-семантичні типи порівнянь у мові газети / Українська журналістика: формування сучасного обличчя. – Львів, 1993. – С. 80-85.

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека Інституту журналістики (www.jorn.univ.kiev.ua)
2. www.linguist.kiev.ua

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-6)	30
Змістовий модуль 2 (теми 7-10)	16
Змістовий модуль 3 (теми 11-14)	14

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни